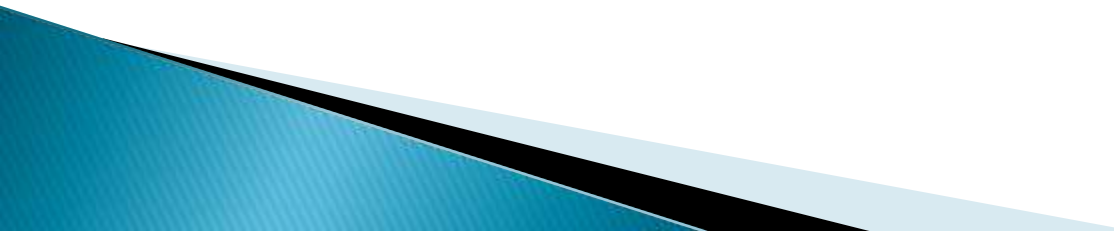

JAV PILIETINIS KARAS

Parengė Karolis Mackonis

Turinys

- ▶ Kas tai?
  - ▶ Vergija
  - ▶ Karo priežastys
  - ▶ Kariavusios pusės
  - ▶ Karo eiga
  - ▶ Karo pasekmės
  - ▶ Rekonstrukcija
  - ▶ Šaltiniai
-

Kas tai?

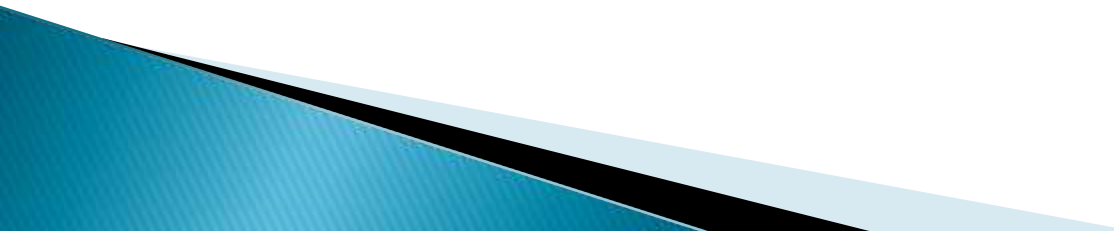
JAV pilietinis karas – Jungtinėse Amerikos Valstijose vykęs pilietinis karas tarp pietinės dalies, siekusios atsiskirti nuo JAV, ir šiaurinės dalies, siekusios neleisti atsiskyrimo. Vyko 1861 – 1865 metais.

Vergija

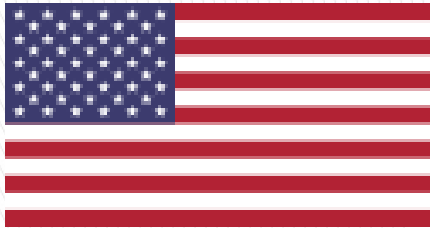

- ▶ Nuo pat šalies susikūrimo ryškėjo nesutarimai tarp vergvaldiškų pietų valstijų ir prieš vergiją nusistačiusių Šiaurinių valstijų.
- ▶ XIX a. IV – V dešimtmečiuose prasidėjo judėjimas siekęs vergovės panaikinimo – Abolicionizmas.
- ▶ Respublikonų partija šiaurinėse valstijose, demokratai – pietinėse.
- ▶ 1860 m. prezidento rinkimus laimėjo Abraomas Linkolnas.
- ▶ Pietų Karolina 1860 m. gruodžio 20 d. paskelbė atsiskirianti nuo JAV.
- ▶ Vasario 9 d. atsiskyrusios valstijos susijungė į Konfederaciją su sostine Montgomeriu.

Karo prežastys

- ▶ Vergovė pietų valstijose.
  - ▶ Pietiečių nenoras, kad Šiaurinių valstijų atstovai dalyvautų Senate.
  - ▶ Vakarinėse žemėse prasidėjusios kovos tarp Fermerių ir plantatorių.
-

Kariavusios pusės

Šiaurinė dalis

Jungtinės
Valstijos
(Sajunga)

- ▶ Vadovas –
Abraomas
Linkolnas
- ▶ Karinė jėga ~
2100000

Pietinė dalis

Amerikos Valstijų
Konfederacija

- ▶ Vadovas –
Džefersonas
Deivisas
- ▶ Karinė jėga ~
1064000

Karo eiga

- ▶ 1861 m. balandžio mėn., pietinių valstijų kariuomenė apšaudė Samtero fortą Pietų Karolinoje.
- ▶ Dar karo pradžioje A. Linkolnas paskelbia aktą: kad nuo 1863 m. sausio 1 d. visi vergai sukilusiose prieš Sąjungą valstijose yra laisvi.
- ▶ 1863 m. kovo mėn. šiaurinėse valstijose buvo įvesta visuotinė karo prievolė.
- ▶ Getisbergo mūšis 1863 m. liepos mėn.
- ▶ 1864 m. kovo 2 d. Grantui buvo suteiktas generolo leitenanto laipsnis
- ▶ 1864 – prezidentu perrenkamas A. Linkolnas
- ▶ 1864 m. generolo V. Šermeno kariuomenė užėmė Atlantos valstijos sostinę Džordžiją ir nužygiavo prie Atlanto vandenyno.
- ▶ 1865 m. balandžio 9 d. Apomatokso miesto teismo pastate pasidavė generolui J. Grantui.

Karo pasekmės

- ▶ Šiaurės valstijose žuvo apie 360 tūkst. O pietų apie 260 tūkst. žmonių.
- ▶ 1865 balandžio 14 dieną Aktorius Džonas Butas nušovė A. Linkolną, prezidentu tapo Andrus Džonsonas
- ▶ Pietuose buvo labiau nuniokota daug miestų, geležinkelių, fabrikų, dirbamų žemių.
- ▶ Išlaisvinta apie 4 mln. Vergų.
- ▶ Prasidėjo Rekonstrukcija.

Rekonstrukcija

- ▶ JAV kongresas patvirtino 13-ąją konstitucijos pataisą dėl vergijos panaikinimo.
- ▶ Po pilietinio karo į pietines valstijas buvo įvesta federacinė kariuomenė, o jas valdė gubernatoriai.
- ▶ 1868 m. Kongresas patvirtino 14-ąją konstitucijos pataisą, kuri suteikė juodaodžiams pilietines teises.
- ▶ 1870 m. Kongresas patvirtino ir 15-ąją konstitucijos pataisą, juodaodžiams suteikusia rinkimų teisę.

Šaltiniai

- ▶ <http://kk.convdocs.org/docs/index-219860.html?page=21>
- ▶ http://lt.wikipedia.org/wiki/Jungtiniy_Valstiju_pilietinis_karas
- ▶ <http://mokslai.lt/referatai/referatas/29431.html>